

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Приймальною комісією
Харківська державна академія
дизайну і мистецтв

« 30 » березня 2026 р.,

протокол № 1

Від голови приймальної комісії
Владислав КУТАТЕЛАДЗЕ

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

для вступу на другий (магістерський) рівень вищої освіти
зі спеціальності В4 Образотворче мистецтво та реставрація
галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
освітньо-професійної програма:

«Реставрація та експертиза творів мистецтва»
(денна форма навчання)

Харків – 2026

Під час фахового випробування до магістратури Харківської державної академії дизайну і мистецтв, абітурієнт повинен продемонструвати високий рівень теоретичних знань з фахових питань, орієнтування в основній проблематиці галузі, володіння відповідною термінологією та інструментарієм. Виказати навички професійної та наукової роботи за обраною спеціальністю. Фахове випробування є комплексним завданням, що включає в себе письмову та усну частину.

Ключові слова: реставрація, консервація, презервація, превентивна консервація, реконструкція, дослідження, експертиза.

Типові умови до завдання фахового випробування

Фахове випробування складається з трьох частин. 1. Творче есе, 2. Портфоліо, 3. Співбесіда.

Письмова частина

Завдання розраховано на 4 академічних годин, та виконується абітурієнтом протягом одного дня. В творчому есе абітурієнт повинен обґрунтувати своє бажання навчатися на художника-реставратора та фахівця з експертизи творів мистецтва. Продемонструвати розуміння мети та завдання професії.

Вимоги до портфоліо:

Портфоліо є демонстрацією практичних (рисунок, живопис, композиція, реставрація) та/або наукових навичок абітурієнта. В портфоліо можуть бути представлені реставраційні роботи, творчі роботи, зразки виконання академічних завдань (рисунок, живопис, композиція), науковий доробок (за наявністю) абітурієнта, а також документально підтверджені факти участі

абітурієнта в науково-реставраційних, творчих, наукових, освітніх та інших проектах, участь у виставках.

Усна частина

Співбесіда надає можливість з'ясувати рівень теоретичної підготовки абітурієнта.

Вимоги до співбесіди: знання професійної термінології, розуміння мети та завдань сучасної реставрації, мати уявлення про методи дослідження творів мистецтва та очікувані результати досліджень, розуміти динаміку розвитку реставрації в Україні а країнах Європи, реставраційна етика.

Рівень виконання мотиваційного листа (есе) відповідає наступній оціночній градації:

Бали	Критерії
90-100	Мотиваційний лист демонструє впевненість абітурієнта в обраному напрямку навчання. Абітурієнт розуміє актуальність, мету та завдання професії художника-реставратора та експерта, відчувається глибина особистого ставлення та натхненність.
80-89	Мотиваційний лист демонструє впевненість абітурієнта в обраному напрямку навчання. Абітурієнт розуміє актуальність, мету та завдання професії художника-реставратора та експерта.
60-79	Мотиваційний лист демонструє впевненість абітурієнта в обраному напрямку навчання, але абітурієнт має власне розуміння актуальності, мети та завдання професії художника-реставратора та експерта, що не зовсім співпадає із сучасним розумінням професії.
40-69	Мотиваційний лист демонструє невпевненість абітурієнта в обраному напрямку навчання, але абітурієнт розуміє актуальність, мету та завдання професії художника-реставратора та експерта.
24-39	Мотиваційний лист демонструє невпевненість абітурієнта в обраному напрямку навчання, абітурієнт не вірно розуміє актуальність, мету та завдання професії художника-реставратора та експерта.
23 і нижче не прохідний бал	Значна кількість суттєвих помилок при виконанні завдань, повне нерозуміння теоретичного завдання. Дуже низький рівень усної презентації.

Порядок оцінювання фахового випробування:

№ з/п	Критерії оцінювання	Кількість балів
1	Теоретична частина (мотиваційний лист (есе))	100

2	Портфоліо та співбесіда	100
---	-------------------------	-----

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

Бали	Критерії
190-200	<p>Мотиваційний лист демонструє впевненість абітурієнта в обраному напрямку навчання. Абітурієнт розуміє актуальність, мету та завдання професії художника-реставратора та експерта, відчувається глибина особистого ставлення та натхненність.</p> <p>Портфоліо демонструє високий рівень професійної підготовки (рисунок, живопис, композиція, реставрація), характеризує абітурієнта як різнобічну творчу людину, має власний науковий доробок. Абітурієнт має досвід реставраційних робіт, роботи у команді, міжнародний досвід роботи.</p> <p>На співбесіді відповів на всі запитання екзаменатора, продемонстрував значне зацікавлення професією художника-реставратора/експерта, навів приклади професійної етики.</p>
180-189	<p>Мотиваційний лист демонструє впевненість абітурієнта в обраному напрямку навчання. Абітурієнт розуміє актуальність, мету та завдання професії художника-реставратора та експерта.</p> <p>Портфоліо демонструє високий рівень професійної підготовки (рисунок, живопис, композиція, реставрація), характеризує абітурієнта як різнобічну творчу людину, має власний науковий доробок.</p> <p>На співбесіді відповів на всі запитання екзаменатора, продемонстрував значне зацікавлення професією художника-реставратора/експерта, навів приклади професійної етики.</p>
160-179	<p>Мотиваційний лист демонструє впевненість абітурієнта в обраному напрямку навчання, але абітурієнт має власне розуміння актуальності, мети та завдання професії художника-реставратора та експерта, що не зовсім співпадає із сучасним розумінням професії.</p> <p>Портфоліо демонструє високий рівень професійної підготовки (рисунок, живопис, композиція, реставрація), характеризує абітурієнта як різнобічну творчу людину, має власний науковий доробок.</p> <p>На співбесіді відповів на 2/3 запитань екзаменатора, але продемонстрував значне зацікавлення професією художника-реставратора/експерта, навів приклади професійної етики.</p>
140-169	<p>Мотиваційний лист демонструє невпевненість абітурієнта в обраному напрямку навчання, але абітурієнт розуміє актуальність, мету та завдання професії художника-реставратора та експерта.</p> <p>Портфоліо демонструє середній рівень професійної підготовки (рисунок, живопис, композиція, реставрація), привалюють роботи, які не пов'язані з реставраційною та експертною діяльністю.</p> <p>На співбесіді відповів на 0,5 запитань екзаменатора, але продемонстрував значне зацікавлення професією художника-реставратора/експерта.</p>
124-139	<p>Мотиваційний лист демонструє невпевненість абітурієнта в обраному напрямку навчання, абітурієнт не вірно розуміє</p>

	<p>актуальність, мету та завдання професії художника-реставратора та експерта.</p> <p>Портфоліо демонструє не високий рівень професійної підготовки (рисунок, живопис, композиція, реставрація), привалюють роботи, які не пов'язані з реставраційною та експертною діяльністю. На співбесіді відповів менше ніж на половину запитань екзаменатора, був невпевненим у своїх відповідях та мотивації.</p>
123 і нижче не прохідний бал	<p>Значна кількість суттєвих помилок при виконанні завдань, повне незрозуміння теоретичного завдання. Дуже низький рівень усної презентації.</p>

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Лоханько В.Є. Художні матеріали і техніка живопису. Харків: Мистецтво, 1938. 187 с.
2. Лоханько Ф.П., Флорова Т.І. Художні Матеріали: Техніка Живопису. Київ: Держ. видавництво образотворчого мистецтва і музичної літератури УРСР, 1960. 142 с.
3. Сланський Б. Техніка живопису та реставрації. Київ: Мистецтво, 2009. 304 с.
4. Проблеми українського термінологічного словникарства в мистецтвознавстві й етнології: науковий збірник пам'яті Миколи Трохименко /ред. д. мист. М.Селівачов. Київ: АНТ, 2002. 264 с.
5. Російсько – український практичний словник реставратора /ред. Н.Є.Лозова. Київ: УАІД “РАДА”, 2004. 264 с.
6. Індутний В.В. Оцінка культурних цінностей. Київ: тов. “Аякс прінт”, 2008. 608 с.
7. Коваль Е.З., Митківська Т.І. Мікологічне обстеження музейних пам'яток.. Київ, Національний науково-дослідний реставраційний центр України, 2014. 240 с.
8. Долуда А. О., Пукліч О. С. Дослідження автентичності виробів з фарфору і фаянсу. Порцеляна. Харків: ГО «Асоціація дослідників фарфору та фаянсу», 2018. № 3. С. 90–98.
9. Долуда А.О., Пукліч О. С., Манжелій Т.С. Дослідження об'єктів живопису та творів із кераміки. Харків: ННЦ «ІСЕ ім.Засл. проф. М.С.Бокаріуса», 2021. 128с.

Голова екзаменаційної комісії

Анатолій ДОЛУДА